

Ettepanek: EL põllumajanduspoliitika toetuste rakendamise reeglid, sekkumised teatud sektorites ja EL koolikavad (COM (2025) 553, 554, 560)

Otsuse ettepanek koordinatsioonikogule

Kujundada seisukoht

Kaasvastutaja sisendi tähtpäev: **12.09.2025**

KOKi esitamise tähtpäev: **1.10.2025**

VV esitamise tähtpäev: **9.10.2025**

Subsidiaarsuse tähtpäev: -

Seisukoha valitsusse toomise alus ja põhjendus

- Algatuse reguleerimisala nõuab vastavalt Eesti Vabariigi põhiseadusele seaduse või Riigikogu otsuse vastuvõtmist, muutmist või kehtetuks tunnistamist (RKKTS § 152¹ lg 1 p 1);
- Algatuse vastuvõtmisega kaasneks oluline majanduslik või sotsiaalne mõju (RKKTS § 152¹ lg 1 p 2).

Vastutav ministeerium: Regionaal- ja Põllumajandusministeerium

Kaasvastutajad: Kliimaministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium, Sotsiaalministeerium, Rahandusministeerium

Sisukokkuvõte

Euroopa Komisjon avaldas 16.07.2025 **määruse eelnõu** (COM (2025) 553) muutmaks põllumajandustoodete ühise turukorralduse **määrust (EL) nr 1308/2013** seoses koolipuuvilja, -kõögivilja ja piimakava, valdkondlike sekkumistega, valgusektori loomisega, kanepi nõuetega, võimalusega kehtestada turustamisnorme juustu, valgukultuuride ja liha jaoks, täiendavate imporditollimaksude kohaldamisega, varustuskindluse reeglitega eriolukordades ja rasketes kriisides ning tagatistega. Samuti esitas komisjon **nõukogu määruse eelnõu**, millega kustutatakse nõukogu määrusest **(EL) nr 1370/2013** sätted, mis puudutavad haridusasutustes puu- ja kõögiviljade, banaanide ning piima pakkumise toetuskeemi (COM (2025) 554). Kolmandaks on Euroopa Komisjon esitanud määruse eelnõu, mis sätestab EL toetuse **rakendamise tingimused ühise põllumajanduspoliitika jaoks** ajavahemikul 2028–2034 (COM (2025) 560).

Eesmärgid

Eesmärk I – COM (2025) 553

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1308/2013 sätestab **põllumajandustoodete ühise turukorralduse** aluspõhimõtted. Uuel eelarveperioodil **2028–2034** reguleeritakse selles määruses ette nähtud meetmete rahalist toetust **riiklike ja regionaalsete partnerluskavade fondi** (NRPF) kaudu. Kuid kuna need meetmed on seotud põllumajandustoodete turgudega, tuleb konkreetseid sekkumisliike käsitlevad reeglid sätestada **määruses (EL) nr 1308/2013**. Lisaks ajakohastatakse ja muudetakse määrust seoses põllumajandussektori arengute ning määruse rakendamise parandamisvajadusega.

Muudatuste täpsemad eesmärgid:

- kooskõlastada turumeetmete, näiteks avaliku sekkumise, era- ladustamise toetuse ja tariifikvootide käsitlemist uute MFF õigusaktidega (NRPF ja tulemuslikkuse määrus);
- integreerida kehtetuks tunnistatud määruste (EL) nr 1306/2013 ja nr 228/2013 asjakohased sätted;
- kehtestada uued reeglid kanepitoodete tootmise ja turustamise kohta ning ajakohastada imporditingimused;
- täpsustada täiendavate imporditollimaksude arvutamise reegleid vastavuses WTO põllumajanduskokkuleppega;
- tagada põllumajandustoodete varustuskindlus eriolukordade ja raskete kriiside ajal;
- määratleda täpsemalt sekkumiste liigid koolikava ja konkreetsete põllumajandussektorite toetuste kontekstis;
- lisatakse sätted, mis käsitlevad põllumajandustoodete kättesaadavust eriolukordade ja rasketes kriisides.

Eesmärk II – COM (2025) 554

Kehtiv nõukogu määrus (EL) nr **1370/2013** sätestab EL rahaliste toetuste tingimused haridusasutustes lastele puu- ja köögiviljade, töödeldud puu- ja köögivilja ning banaanisektori toodete ning piima ja piimatoodete pakkumiseks (**EL koolikava**). See meede on osutunud efektiivseks nimetatud põllumajandustoodete tarbimise tõstmisel, mistõttu soovib komisjon sellega jätkata. Samal ajal on eesmärk muuta koolikava veelgi efektiivsemaks ja lihtsustada rahastamise reegleid. Kuna komisjon on esitanud eraldi määruse eelnõu põllumajandustoodete ühise turukorralduse kohta, mis sisaldab muu hulgas täpsemaid tingimusi ka EL koolikava rakendamiseks, ning koolikava rahastamist võimaldatakse uues mitmeaastases eelarveraamistikus riiklike ja piirkondlike

partnerluskavade fondi (NRPF) kaudu, ei ole kehtivas nõukogu määruses 1370/2013 enam EL koolikava täpsemaid tingimusi vajalik sätestada, mistõttu need **kustutatakse**.

Eesmärk III – COM (2025) 560

Määruse eelnõuga kehtestatakse EL toetuse rakendamise tingimused ühise põllumajanduspoliitika jaoks ajavahemikul 2028–2034 ning see on osa mitmeaastase finantsraamistiku (MFF) 2028–2034 paketist, kuhu kuuluvad ka NRPF määrus ja tulemuslikkuse määrus, **täiendades nendes sisalduvaid üldeskirju konkreetsete reeglitega, mis käsitlevad ühist põllumajanduspoliitikat ja NRP-plaanide põllumajanduse peatükki**. Ettepanek täiendab ka ülalmainitud määruse (EL) nr 1308/2013 muutmise eelnõu sätteid, mis käsitlevad sekkumisi teatud sektorites ja koolikavasid.

Kas EL algatus reguleerib karistusi või haldustrahve? Ei

Kas nähakse ette uue asutuse loomine (järelevalvelised või muud asutused)? Ei

Kas lahenduse rakendamine vajab IT-arendusi? Vajab veel analüüsi

Mõju ja sihtrühm

Mõju valdkonnad: põllumajandus, rahvatervis, haridus, keskkond, ettevõtlus

Kaasamine

Kaasata kõik asjassepuutuvad partnerid ja huvirühmad.